

Výroční zpráva spolku VIADUA – spolek pro ochranu a obnovu přírody a krajiny za rok 2014

VIADUA 2014

Kdo je Viadua a co dělá

Viadua byla 30.5. 2012 zaregistrována na Ministerstvu vnitra jako neziskové nevládní občanské sdružení ve smyslu Zákona č. 83/90 Sb. o sdružování občanů. Od 1. 1. 2014 na základě nabytí účinnosti zákona č.89/2012 Sb. (občanský zákoník), bylo „sdružení“ dle § 3045 automaticky převedeno na „spolek“. Zakladateli spolku jsou odborníci s dlouholetými zkušenostmi na poli ochrany přírody, kteří se v rámci působení v neziskových organizacích a akademických institucích podíleli a podílejí na řadě projektů zaměřených na základní biologický výzkum i aplikovanou ochranu biodiverzity. Při této práci byli zakladatelé konfrontováni s nedostatečným využíváním výsledků základního výzkumu při plánování praktických opatření na ochranu přírody. Hlavní motivací pro založení spolku Viadua pak byla snaha pokusit se o větší propojení těchto oborů prostřednictvím realizace projektů určených k řešení konkrétních problémů s využitím aktuálních vědeckých poznatků na dané téma.

Hlavní náplní činnosti spolku Viadua je aktivní činnost při ochraně přírody a krajiny. Zejména provádění managementových opatření, či optimalizace využívání krajiny na podporu vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a jejich stanovišť. Významným tématem je ochrana přírody v aktivních i bývalých vojenských prostorech, které v rámci ČR představují ojedinělá území, ve kterých se díky specifické historii a způsobu využívání vyskytují společenstva, která v soudobé běžné krajině již nenalezneme. V řadě případů se jedná o ubývající biotopy s výskytem ohrožených druhů vázaných na určitou míru disturbance. Tato společenstva a druhy se proto neobejdou bez aktivní péče, či specifického využívání dané lokality, jejíž/jehož úspěch je závislý na správné volbě typu opatření, intenzity, načasování a distribuce v území. Pokud jsou opatření navržena bez dostatečných znalostí o nárocích jednotlivých druhů a ekologických souvislostech v daném území, může být konečný výsledek nedostatečný nebo i kontraproduktivní. Veškeré zásahy v těchto lokalitách je proto nezbytné provádět s využitím všech dostupných informací, tak, aby vynaložené úsilí a finanční prostředky byly maximálně efektivní.

Kromě ochrannářského managementu se spolek Viadua zabývá také posuzováním vlivů na živou přírodu, osvětou v ochraně přírody a monitoringem významných druhů a společenstev.

V rámci aktivit na poli ekologické výchovy je Viadua autorem úspěšného cyklu přírodovědných vycházek pro děti a rodiče. Jedná se o pilotní projekt v rámci Olomouckého kraje ukazující směr našeho spolku v rámci ekovýchovných aktivit.

Statutárními orgány jsou:

Mgr. Jan Losík Ph.D. – předseda

Mgr. Slavomír Dostálík – jednatel

Mgr. Marta Špičáková – hospodář

Činnost sdružení

V roce 2014 jsme realizovali sedm projektů včetně dvouletého projektu podpory populace tetřívka obecného ve Vojenském újezdu Libavá, který bude ukončen v roce 2015.

Přehled realizovaných projektů.:

Podpora populace tetřívka obecného v Ptačí oblasti Libavá

Základní údaje

Název projektu: Podpora populace tetřívka obecného v Ptačí oblasti Libavá (akceptační číslo 13145896, č. projektu CZ.1.02/6.2.00/12.16772, ID projektu 20322288) spolufinancovaného Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj, resp. Operačního programu životní prostředí.

Lokalizace projektu: VVP Libavá

Řešitelská organizace: Viadua – sdružení pro ochranu a obnovu přírody a krajiny

Daskabát 159, Olomouc 779 00

IČO: 22611088

tel.: 737950802

e-mail: viadua@seznam.cz

Zpracovatel: Mgr. Alice Háková

Spolupracovníci:

Mgr. Slavomír Dostálík

Mgr. Jan Losík, Ph.D.

Cíle projektu

Cílem projektu je dosáhnout zlepšení podmínek pro existenci tetřívka obecného ve VÚ Libavá. Cíle by mělo být dosaženo prostřednictvím komplexních praktických opatření, která budou spočívat jak ve zlepšení a rozšíření plochy potenciálně vhodných biotopů, tak ve snížení intenzity predačního tlaku na stávající populaci.

Realizace projektu zahrnuje následující úkony:

- a) Prořezávka dřevin
- b) Mulčování za účelem vyčištění plochy od stařiny a vyprodukované biomasy s cílem vytvořit plochy s nízkou vegetací
- c) Redukce predátorů
- d) Vytváření nových ploch s nízkou vegetací
- e) Úprava biotopu pro úspěšný vývoj mláďat v okolí tokanišť
- f) Zmírnění tlaku dravců na tetřívka v době toku a vyvádění mláďat
- g) Pyrotechnický průzkum lokalit

Výsledky a výstupy

V roce 2014 jsme realizovali následující aktivity.:

- 1 – výřez náletových dřevin
- 2- redukce predátorů
- 3 – vypouštění bažantů
- 4 – pyroprůzkumy
- 5- monitoring

Projekt bude pokračovat v roce 2015, kdy bude dokončen. V rámci projektu bude dále probíhat redukce predátorů, úprava tokanišť – mulčování, vytváření ploch s nízkou vegetací, vypouštění bažantů za účelem odclonění predačního tlaku dravců na tetřívka a monitoring.

Fotodokumentaci z realizace 2014 naleznete na **www.viadua.cz**

Výroba a instalace hmyzího hotelu spolu s pozorovacím včelím úlem v areálu Botanické zahrady PřF Univerzity Palackého v Olomouci

Základní údaje

Název projektu: Výroba a instalace hmyzího hotelu spolu s pozorovacím včelím úlem v areálu Botanické zahrady PřF Univerzity Palackého v Olomouci

Lokalizace projektu: Olomouc

Řešitelská organizace: Viadua – sdružení pro ochranu a obnovu přírody a krajiny

Daskabát 159, Olomouc 779 00

IČO: 22611088

tel.: 737950802

e-mail: viadua@seznam.cz

Zpracovatel: Mgr. Alice Háková

Spolupracovníci:

Mgr. Slavomír Dostálík

Mgr. Jan Losík, Ph.D.

Botanická zahrada Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Cíle projektu

Cílem projektu dle žádosti je instalace hmyzího hotelu a včelího úlu s účelem přiblížit nejširší veřejnosti život sociálního (včely) a nesociálního (samotářské včely) blanokřídlého hmyzu. Jedná se o dobře demonstrovatelnou aktivitu. Instalací hmyzího hotelu bude podpořena nabídka úkrytů pro samotářské včely a další hmyz. Dojde ke vzniku nové atrakce v areálu botanické zahrady, která se nachází v blízkosti centra Olomouce a je navštěvována různorodými návštěvníky.

Výsledky a výstupy

Viz. závěrečná zpráva k projektu a fotodokumentace naleznete na www.viadua.cz

Vycházky do přírody pro rodiče a děti

Základní údaje

Název projektu: Vycházky do přírody pro rodiče a děti

Lokalizace projektu: Olomouc a okolí

Řešitelská organizace: Viadua – sdružení pro ochranu a obnovu přírody a krajiny

Daskabát 159, Olomouc 779 00

IČO: 22611088

tel.: 737950802

e-mail: viadua@seznam.cz

Zpracovatel: Mgr. Alice Háková

Spolupracovníci:

Mgr. Slavomír Dostálík

Botanická zahrada Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Cíle projektu

V rámci projektu bylo cílem organizování celkem 9 vycházek pro rodiny s dětmi či skupiny dětí ve věku 3-8 let. Maximální počet dětí ve skupině byl 18. Doprava na místa exkurzí probíhala individuálně. Dvě setkání proběhly v areálu Botanické zahrady PřF UP v Olomouci.

V rámci exkurzí byly přímým pozorováním (lovem pomocí sítěk, smýkáním, prohledáváním úkrytů) zkoumány různé ekosystémy v dané lokalitě. Důraz byl kladen na zapojení všech smyslů. Pro každou exkurzi jsou vymyšleny hry, pracovní listy a výtvarné činnosti v souladu s principy environmentální výchovy a s použitím prvků Montessori pedagogiky.

Výsledky a výstupy

Viz. závěrečná zpráva k projektu naleznete na www.viadua.cz

Výukové programy pro děti MŠ realizované ve venkovním prostředí

Základní údaje

Název projektu: Výukové programy pro děti MŠ realizované ve venkovním prostředí

Lokalizace projektu: Olomouc a okolí

Řešitelská organizace: Viadua – sdružení pro ochranu a obnovu přírody a krajiny

Daskabát 159, Olomouc 779 00

IČO: 22611088

tel.: 737950802

e-mail: viadua@seznam.cz

Zpracovatel: Mgr. Alice Háková

Spolupracovníci:

Mgr. Slavomír Dostálík

Botanická zahrada Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Cíle projektu

Cílem bylo organizování 21 výukových programů. Jednalo se o dvouhodinové vycházky v dopoledních či ranně odpoledních hodinách pod vedením odborného lektora na 5 různých témata v 7 lokalitách.

V rámci projektu byly mateřským školám nabídnuty výukové programy, které byly realizovány ve venkovním prostředí v blízkosti jejich bydliště, kde vhodnou formou mohou být demonstrovány základní zákonitosti v přírodě. Přímým pozorováním a objevováním (pokusy, lov sítkami) a všemi dalšími smysly přiblížit dětem rozmanité formy života v různých typech prostředí. Součástí programů jsou i výtvarné aktivity.

Cílovou skupinou pro tuto část projektu jsou děti mateřských škol a jejich učitelé.

Lokality pro realizaci výukových programů ve venkovním prostředí byly vybrány tak, aby byly dostupné přímo pěšky z mateřské školy nebo městskou hromadnou dopravou – tram a autobus, případně regionální vlak. Programy probíhaly celoročně. Jednalo se o dvouhodinové vycházky v dopoledních či ranně odpoledních hodinách.

Výsledky a výstupy

Viz. závěrečná zpráva k projektu a fotodokumentace naleznete na www.viadua.cz

Mapování trdlišť mihule potoční v povodí řeky Moravy mezi Litovlí a Hanušovicemi

Základní údaje

Název projektu: Mapování trdlišť mihule potoční v povodí řeky Moravy mezi Litovlí a Hanušovicemi

Lokalizace projektu: Tok řeky Moravy mezi Hanušovicemi a Litovlí

Řešitelská organizace: Viadua – sdružení pro ochranu a obnovu přírody a krajiny

Daskabát 159, Olomouc 779 00

IČO: 22611088

tel.: 737950802

e-mail: viadua@seznam.cz

Zpracovatel: RNDr. Lukáš Merta, Ph.D.

Spolupracovníci:

Viadua– sdružení pro ochranu a obnovu přírody a krajiny

Cíle projektu

Systematicky zmapovat reprodukční místa (trdliště) mihule potoční v řece Moravě mezi Litovlí a Hanušovicemi a ve vybraných náhonech řeky s prokázaným výskytem larev mihulí. Na základě zjištěných informací navrhnout plán opatření na ochranu trdlišť před negativními vlivy, zejména v souvislosti s nevhodnými zásahy do koryta Moravy

Výsledky a výstupy

Viz. závěrečná zpráva k projektu a fotodokumentace naleznete na www.viadua.cz

Mapování lokalit modráska černoskvřnného ve VÚ Libavá

Základní údaje

Název projektu: Mapování lokalit modráska černoskvřnného ve VÚ Libavá

Lokalizace projektu: Vojenský Újezd Libavá

Řešitelská organizace: Viadua – sdružení pro ochranu a obnovu přírody a krajiny

Daskabát 159, Olomouc 779 00

IČO: 22611088

tel.: 737950802

e-mail: viadua@seznam.cz

Zpracovatel: Mgr. Jan Losík, Ph.D.

Spolupracovníci: Mgr. Alice Háková

Mgr. Slavomír Dostálík

Cíle projektu

Doplnit znalosti o výskytu modráska černoskvřnného na území VÚ Libavá.

Terénním šetřením identifikovat rozmístění obsazených a vhodných lokalit, které by druh mohl v rámci metapopulační dynamiky využívat.

Soustředit dosavadní znalosti rozšíření druhu a rozmístění vhodných biotopů ve VÚ do jednoho dokumentu, který bude možné využít pro potřeby připravovaného záchranného programu.

Výsledky a výstupy

Viz. závěrečná zpráva k projektu a fotodokumentace naleznete na www.viadua.cz

Realizace informačního panelu v Botanické zahradě PřF UP v Olomouci a vydání informačního letáku

Základní údaje

Název projektu: Realizace informačního panelu v Botanické zahradě PřF UP v Olomouci a vydání informačního letáku

Lokalizace projektu: Olomouc

Řešitelská organizace: Viadua – sdružení pro ochranu a obnovu přírody a krajiny

Daskabát 159, Olomouc 779 00

IČO: 22611088

tel.: 737950802

e-mail: viadua@seznam.cz

Zpracovatel: Mgr. Alice Háková, Mgr. Slavomír Dostálík, Mgr. Jan Losík, Ph.D.

Spolupracovníci:

Mgr. David Cigánek – Botanická zahrada PřF UP Olomouc

Cíle projektu

Cílem projektu byla realizace informační tabule a informačních letáků zabývajících se problematikou motýlích záhonů, které jsou určeny široké veřejnosti. Realizace infopanelu probíhala v prostorách Botanické zahrady PřF UP Olomouc. Leták je zdarma k dispozici návštěvníkům botanické zahrady, dále na informačním centru v Olomouci, na AOPK ČR - Správě CHKO Litovelské Pomoraví a středisku AOPK ČR v Olomouci, na Středisku ekologické

výchovy Sluňákov v Horce nad Moravou apod. Součástí letáku je abstrakt v anglickém jazyce včetně názvů rostlin a motýlů.

Výsledky a výstupy

Viz. závěrečná zpráva k projektu a náhled letáku a infotabule naleznete na www.viadua.cz

Hospodaření

Majetek

Občanské sdružení nevlastní žádný majetek ani majetkové účasti, nemá splatné závazky pojistného na sociálním či zdravotním pojištění ani daňové nedoplatky. Nemá závazky s dobou splatnosti delší než 5 let, nemá závazky, které nejsou obsaženy v rozvaze.

Zaměstnanci

V roce 2014 byli příležitostně zaměstnáni pracovníci na DPP. Nebyly vypláceny žádné odměny ani funkční požitky členům statutárních, kontrolních nebo jiných orgánů.

Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření v hlavní činnosti	- 4 tis. Kč
Výsledek hospodaření v doplňkové činnosti	0

Daně

Za zdaňovací období 2014 bylo podáno řádné daňové přiznání k DzPPO, daňová povinnost 0.

Dotace, příspěvky na provoz a jiné podpory

St. město Olomouc	podpora 12 tis. Kč	projekt z r.2013 „Vycházky do přírody pro rodiče a děti“, v roce 2014 bylo dočerpáno 8 343 Kč, vyúčtování k 28.2.2014
	podpora 10 tis. Kč	projekt „Objevitelské vycházky pro rodiny s dětmi“, vyúčtování k 28.2.2015, v roce 2014 vyčerpáno
	podpora 10 tis. Kč	projekt „Výukové programy pro děti MŠ“, vyúčtování k 28.2.2015, v roce 2014 vyčerpáno
	podpora 49 tis. Kč	projekt „Výroba a instalace hmyzího hotelu...“, vyúčtování k 30.11.2014, v roce 2014 vyčerpáno
SFŽP	dotace 3 980 tis. Kč	projekt „Podpora populace tetřívka obecného v Ptačí oblasti Libavá“, celková částka dotace cca 8,5 mil. Kč, ukončení projektu k 31.12.2015, v r. 2014 vyčerpáno 3 980 tis. Kč.

Dary

Účetní jednotka nezískala v roce 2014 žádné dary.

Mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky nenastaly žádné významné skutečnosti.